

**PORADNÝ VÝBOR
PRE SPRÁVANIE POSLANCOV
VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2018**

PREDSLOV

V súlade s článkom 7 ods. 6 Kódexu správania poslancov Európskeho parlamentu v oblasti finančných záujmov a konfliktov záujmov (Príloha I k rokovaciemu poriadku Európskeho parlamentu, ďalej len „kódex správania“) poradný výbor pre správanie poslancov (ďalej len „poradný výbor“) uverejňuje výročnú správu o svojej činnosti.

Výročnú správu o činnosti poradného výboru od 1. januára do 31. decembra 2018 výbor schválil 22. januára 2019.

Obsah

1. Kontext

2. Poradný výbor pre správanie poslancov

2.1 Zloženie

2.2 Predseda

2.3 Schôdze v roku 2018

2.4 Úlohy

2.5 Práca vykonaná v priebehu roka

3. Činnosti súvisiace s kódexom správania

3.1 Predloženie a aktualizácia vyhlásení poslancov o finančných záujmoch

3.2 Postup monitorovania vyhlásení poslancov o finančných záujmoch

4. Administratíva

Zhrnutie

Táto výročná správa sa týka činností poradného výboru pre správanie poslancov od 1. januára do 31. decembra 2018.

Výbor bol požiadaný, aby preskúmal dva prípady možného porušenia kódexu správania, ktoré sa týkali spolu piatich poslancov.

Poradný výbor dostal tento rok dve žiadosti, v ktorých poslanci žiadali o usmernenie v otázke výkladu a uplatňovania ustanovení kódexu správania. V oboch prípadoch sa výbor vyjadril v lehote stanovenej v kódexe správania a poskytol dôverné usmernenia.

Poradný výbor, ktorý je k dispozícii poslancom a inštitúcii, naďalej uplatňoval najvyššie etické zásady a zásady transparentnosti tým, že zabezpečoval dôsledné dodržiavanie ustanovení kódexu správania.

Okrem toho príslušný administratívny útvar (oddelenie pre administratívu poslancov v rámci GR pre Predsedníctvo, ktoré pôsobí ako sekretariát poradného výboru) v súlade s článkom 9 vykonávacích opatrení ku kódexu správania naďalej vykonával celkovú kontrolu hodnovernosti všetkých vyhlásení o finančných záujmoch, ktoré predkladali poslanci v priebehu roka.

Počas roka predložili noví poslanci celkom 23 nových vyhlásení a 110 vyhlásení bolo aktualizovaných.

1 KONTEXT

V Kódexe správania poslancov Európskeho parlamentu v oblasti finančných záujmov a konfliktov záujmov sú stanovené hlavné zásady správania a hlavné úlohy poslancov pri výkone ich mandátu. Poslanci konajú výlučne vo verejnom záujme a neprijmú žiadnu priamu alebo nepriamu finančnú výhodu ani inú odmenu.

Podľa článku 2 písm. c) kódexu správania, ktorý bol zavedený v roku 2017, poslanci nesmú vykonávať platenú profesijnú lobistickú činnosť, ktorá priamo súvisí s rozhodovacím procesom Únie. V článku 6 kódexu správania sa vymedzujú podmienky, za ktorých sa môžu bývalí poslanci venovať činnostiam v oblasti lobingu alebo zastupovania.

V kódexe správania je vymedzený pojem „konflikt záujmov“ (osobný záujem, ktorý by mohol nevhodným spôsobom ovplyvňovať výkon funkcie poslanca) a sú v ňom stanovené potrebné kroky na jeho riešenie. Len ak poslanec nie je schopný vyriešiť skutočný alebo potenciálny konflikt záujmov, písomne to oznámi predsedovi. Ak takýto konflikt nie je zrejmý z poslancovho vyhlásenia o finančných záujmoch, poslanec ho takisto písomne alebo ústne oznámi pred vystúpením alebo hlasovaním súvisiacim s danou záležitosťou.

Kódex správania okrem toho obsahuje podrobné pravidlá týkajúce sa vyhlásenia o finančných záujmoch. Poslanci sú osobne zodpovední za predloženie takéhoto vyhlásenia, v ktorom presne stanoveným spôsobom uvedú požadované povinné informácie presným spôsobom (napr. o zamestnaní, činnostiach, členstvách za tri roky pred tým, ako sa stali poslancami EP, a v súčasnosti, podieloch v spoločnosti, prijatej podpore a príslušnej kategórii príjmov). Poslanci môžu poskytnúť akékoľvek ďalšie informácie. Prvé vyhlásenie treba predložiť do konca prvej plenárnej schôdze po európskych voľbách alebo do 30 dní od začatia výkonu mandátu poslanca EP počas volebného obdobia. Ak dôjde k akejkoľvek zmene, do konca nasledujúceho mesiaca, v ktorom nastala táto zmena, sa musí predložiť prepracované vyhlásenie.

Oznamovacie povinnosti poslancov boli doplnené vykonávacími opatreniami ku kódexu správania. V týchto ustanoveniach sa od poslancov žiada, aby čo najskôr poskytli informácie o svojej účasti na podujatiach organizovaných osobami alebo organizáciami, ktoré nepatria k žiadnej oficiálnej delegácii EP, ak ich výdavky na cestu, ubytovanie alebo diéty zaplatila alebo uhradila tretia strana (okrem niektorých kategórií: inštitúcie EÚ, orgány členských štátov, medzinárodné organizácie, politické strany atď.).

Poslanci musia predsedu informovať o všetkých daroch, ktoré dostali ako oficiálni zástupcovia Parlamentu, a musia mu ich odovzdať. Okrem toho poslanci nesmú pri výkone svojich povinností prijímať dary s približnou hodnotou nad 150 EUR.

Tieto vyhlásenia a register oficiálnych darov sú priamo prístupné na verejnom webovom sídle Parlamentu.

Všetky tieto uvedené oznamovacie povinnosti svedčia o tom, že Parlament je pevne odhodlaný presadzovať transparentnosť a etické zásady. Kódex správania obsahuje aj nástroj na monitorovanie a presadzovanie ustanovení tohto kódexu.

Poradný výbor na žiadosť predsedu EP preskúma údajné porušenie kódexu správania a predseda EP môže prijať rozhodnutie, v ktorom stanoví sankciu.

2 PORADNÝ VÝBOR PRE SPRÁVANIE POSLANCOV

2.1 Zloženie

Článkom 7 ods. 1 kódexu správania bol zriadený poradný výbor pre správanie poslancov.

Podľa článku 7 ods. 2 a 3 kódexu správania predseda vymenuje na začiatku svojho funkčného obdobia päť stálych členov spomedzi členov Výboru pre ústavné veci a Výboru pre právne veci, pričom zohľadní skúsenosti poslancov a politickú vyváženosť.

Stáli členovia poradného výboru, ktorých vymenoval predseda 5. apríla 2017, sú:

- Danuta Maria HÜBNER (PPE, Poľsko),
- Mady DELVAUX (S&D, Luxembursko),
- Sajjad KARIM (ECR, Spojené kráľovstvo),
- Jean-Marie CAVADA (ALDE, Francúzsko),
- Jiří MAŠTÁLKA (GUE, Česká republika).

Predseda na začiatku svojho funkčného obdobia vymenuje aj náhradných členov, a to jedného za každú politickú skupinu, ktorá nie je zastúpená medzi stálymi členmi poradného výboru.

Náhradní členovia sú:

- Heidi HAUTALA (Verts/ALE, Fínsko),
- Laura FERRARA (EFDD, Taliansko),
- Gerolf ANNEMANS (ENF, Belgicko).

2.2 Predseda

V súlade s článkom 7 ods. 2 druhým pododsekom kódexu správania vykonáva každý stály člen poradného výboru počas šiestich mesiacov rotujúce predsedníctvo. V článku 3 rokovacieho poriadku poradného výboru je stanovené, že predsedníctvo rotuje v zostupnom poradí podľa veľkosti politickej skupiny, do ktorej patria členovia poradného výboru.

V priebehu roka 2018 boli predsedami poradného výboru títo jeho členovia: do marca poslankyňa DELVAUX, od apríla do septembra poslanec KARIM a od októbra poslanec CAVADA. Funkčné obdobie poslanca Cavada ako predsedu poradného výboru sa skončí v marci 2019.

2.3 Schôdze v roku 2018

Poradný výbor sa v roku 2018 zišiel päťkrát.

Kalendár schôdzí poradného výboru v roku 2018

utorok 23. januára¹
utorok 20. februára²
utorok 27. marca³
utorok 24. apríla⁴
utorok 15. mája⁵
utorok 19. júna⁶
utorok 10. júla⁷
utorok 25. septembra⁸
utorok 16. októbra⁹
utorok 20. novembra
utorok 4. decembra

2.4 Úlohy

Poradný výbor:

- na požiadanie poskytuje poslancom usmernenia k výkladu a uplatňovaniu ustanovení kódexu správania.

Ako je stanovené v článku 7 ods. 4 druhom pododseku kódexu správania, poradný výbor poskytuje dôverné usmernenia do 30 kalendárnych dní. Poslanec, ktorý o tieto usmernenia požiadal, sa o ne môže opierať.

- Posudzuje údajné porušenia kódexu správania a poskytuje predsedovi poradenstvo týkajúce sa možných opatrení, ktoré sa majú prijať.

Toto posúdenie prebieha na žiadosť predsedu podľa článku 7 ods. 4 druhého pododseku a článku 8 kódexu správania.

¹ Z organizačných dôvodov sa schôdza odložila na 24. januára.

² Schôdza bola zrušená.

³ Schôdza bola zrušená.

⁴ Z organizačných dôvodov sa schôdza odložila na 25. apríla.

⁵ Schôdza bola zrušená.

⁶ Z organizačných dôvodov sa schôdza odložila na 21. júna.

⁷ Schôdza bola zrušená.

⁸ Schôdza bola zrušená.

⁹ Schôdza bola zrušená.

Ak existujú dôvody, na základe ktorých sa možno domnievať, že poslanec pravdepodobne porušil kódex správania, predseda Parlamentu vec – s výnimkou zjavne znepokojivých prípadov – pridelí poradnému výboru. Poradný výbor preskúma okolnosti údajného porušenia a prípadne vypočuje príslušného poslanca. Výbor vypracuje pre predsedu odporúčanie týkajúce sa možného rozhodnutia.

Ak predseda na základe tohto odporúčania dospeje k záveru, že príslušný poslanec skutočne porušil kódex správania, prijme odôvodnené rozhodnutie, v ktorom stanoví sankciu v súlade s článkom 166 rokovacieho poriadku.

2.5 Práca vykonaná v priebehu roka

2.5.1 Možné porušenia kódexu správania

V priebehu roka 2018 predseda postúpil poradnému výboru dva prípady možného porušenia kódexu správania, ktoré sa týkali spolu piatich poslancov.

Prvý postúpený prípad sa týkal jedného poslanca, ktorý po ceste do tretej krajiny nepredložil v lehote stanovenej v kódexe správania vyhlásenie o účasti na základe pozvánky na podujatia, ktoré organizovali tretie strany. Toto vyhlásenie sa požaduje v článku 6 vykonávacích opatrení ku kódexu správania v prípadoch, keď cestovné náklady a výdavky na ubytovanie financovali orgány krajiny, ktorá nie je členom EÚ. Poslanec nereagoval na dva listy predsedu a až po mimoriadne dlhom čase predložil požadované vyhlásenie v reakcii na tretí list úradujúceho predsedu poradného výboru. Poslanec neposkytol výboru žiadne doplňujúce objasnenie. Poradný výbor predsedovi ako záver odporučil, že nepredloženie vyhlásenia o účasti dotknutého poslanca v lehote stanovenej v článku 8 vykonávacích pravidiel predstavuje porušenie kódexu správania.

Predseda postúpil poradnému výboru aj prípad, keď štyria poslanci nesplnili oznamovaciu povinnosť, t. j. informovať o neplatenom členstve. Výbor bude túto záležitosť posudzovať až v roku 2019.

2.5.2 Usmernenia k výkladu a uplatňovaniu kódexu správania

Poradný výbor dostal v roku 2018 na základe článku 7 ods. 4 prvého pododseku dve formálne žiadosti týkajúce sa výkladu a uplatňovania kódexu správania.

V prvom prípade príslušný poslanec požiadal o usmernenie týkajúce sa potenciálneho konfliktu záujmov vyplývajúceho z aktuálne vykonávaných funkcií v EP a z nedávno podanej žiadosti jedného člena rodiny o zamestnanie. Poradný výbor zdôraznil, že posúdenie existencie osobného záujmu a toho, či by to mohlo ovplyvniť výkon jeho mandátu poslanca Európskeho parlamentu, je v prvom rade úlohou poslancov a že poslanec musí bezodkladne riešiť akýkoľvek existujúci konflikt záujmov v súlade so zásadami a s ustanoveniami kódexu správania. Poradný výbor ďalej uviedol, že ak konflikt nemožno vyriešiť, mal by byť uvedený vo vyhlásení poslanca o finančných záujmoch. Poradný výbor upozornil, že poslanci majú vždy možnosť uviesť akékoľvek ďalšie informácie, ktoré považujú za potrebné, v časti (I) svojho vyhlásenia.

Druhý prípad sa týkal žiadosti o usmernenie v súvislosti s možným konfliktom záujmov vyplývajúcim zo súčasných funkcií poslanca EP a prijatím neplatennej volenej funkcie predsedu neziskovej organizácie, ktorá sa zameriava na podporu spolupráce podnikateľov s určitou treťou krajinou. V tomto prípade poradný výbor upozornil na platné pravidlá a odporučil poslancovi, aby buď odmietol pozíciu, ktorú mu ponúkla organizácia, alebo aby sa vzdal členstva v delegácii, ktorá sa zaoberá vzťahmi s dotknutou krajinou.

Okrem toho sekretariát v súlade so zavedenou praxou naďalej odpovedal na žiadosti, ktoré mu predkladali poslanci alebo ich asistenti, aby im pomohol správne uplatňovať ustanovenia kódexu a jeho vykonávacích opatrení.

2.5.3 Posudzovanie rozsahu pôsobnosti článku 1 kódexu správania

Poradný výbor na žiadosť predsedu takisto skúmal, či by sa všeobecné zásady správania mohli uplatňovať na činnosti súvisiace s tretími krajinami, ktoré vykonávajú neoficiálne zoskupenia alebo jednotliví poslanci a ktoré sa konajú buď v priestoroch Parlamentu, alebo v zahraničí, najmä ak ide o cesty na pozvanie zahraničných orgánov, ktoré sa prekrývajú s prácou parlamentných výborov alebo medziparlamentných delegácií.

Poradný výbor dospel k týmto záverom:

Každý poslanec sa musí pri výkone svojich povinností súvisiacich s tretími krajinami, ktoré vykonáva v rámci svojich povinností poslanca, riadiť zásadami nestrannosti, poctivosti, transparentnosti, svedomitosti, čestnosti a úcty voči reputácii Parlamentu. Bolo by však potrebné posudzovať v každom prípade osobitne, či správanie poslanca, ktoré zasahuje do práce Parlamentu, a najmä jeho medziparlamentných delegácií, poškodzuje dobrú povesť Parlamentu alebo predstavuje porušenie nejakej inej všeobecnej zásady správania.

V tejto súvislosti výbor zdôraznil, že až na výnimky stanovené v článku 6 ods. 2, 3 a 4 vykonávacích opatrení ku kódexu správania poslancov Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o finančné záujmy a konflikty záujmov, sú poslanci Európskeho parlamentu povinní informovať o svojej účasti na podujatiach organizovaných tretími stranami, ak ich výdavky na cestu, ubytovanie a/alebo pobyt hradí v plnej miere alebo čiastočne tretia strana.

2.5.4 Najlepšie postupy

Členovia poradného výboru mali príležitosť vymeniť si názory s komisárkou pre etiku z Národného zhromaždenia provincie Quebec Ariane Mignoletovou.

3 ČINNOSTI SÚVISIACE S KÓDEXOM SPRÁVANIA

3.1 Predloženie a aktualizácia vyhlásení poslancov o finančných záujmoch

V súlade s článkom 4 ods. 1 kódexu správania nový poslanec, ktorý začína vykonávať mandát v Parlamente počas volebného obdobia, musí na vlastnú zodpovednosť predložiť podrobné vyhlásenie o svojich finančných záujmoch do 30 dní od začatia výkonu mandátu. V roku 2018 predložilo 21 z 23 nových poslancov vyhlásenie o finančných záujmoch v stanovenej lehote.

Okrem toho článok 4 ods. 1 obsahuje požiadavku, aby poslanec informoval o každej zmene, ktorá má vplyv na jeho vyhlásenie, do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k zmene. V dôsledku tejto povinnosti bolo predsedovi počas roka predložených 110 aktualizovaných vyhlásení.

Do konca januára 2018 všetci poslanci znovu predložili vyhlásenie o finančných záujmoch, a to aj v prípadoch, keď nenastali žiadne zmeny, pričom použili prepracovaný formulár vyhlásenia, ktorý prijalo Predsedníctvo v nadväznosti na revíziu rokovacieho poriadku. Poradný výbor pozorne túto vec sledoval, najmä preto, že vyhlásenia o finančných záujmoch poslancov, ktorí nepredložili prepracované vyhlásenia do 16. júla 2017, prestali byť platné. Keďže ide o dôležitú záležitosť, poradný výbor na ňu pravidelne upozorňoval predsedu, kým nebola vec vyriešená, pričom mu zároveň odporučil zvážiť určité opatrenia, ktoré by sa mohli prijať v prípade dotknutých poslancov.

3.2 Postup monitorovania vyhlásení poslancov o finančných záujmoch

V článku 9 vykonávacích opatrení ku kódexu správania sú stanovené pravidlá monitorovacieho postupu, ktorým sa riadia príslušné útvary v súvislosti s vyhláseniami poslancov o finančných záujmoch.

V súlade s článkom 4 kódexu správania poslanci na vlastnú zodpovednosť predložia predsedovi vyhlásenie s presnými informáciami. Ak je však dôvod domnievať sa, že vyhlásenie obsahuje zjavne chybné, povrchné, nečitateľné alebo nezrozumiteľné informácie, pracovníci oddelenia pre administratívu poslancov GR pre Predsedníctvo vykonajú v mene predsedu v záujme objasnenia celkovú kontrolu hodnovernosti. Príslušnému poslancovi sa poskytnú primeraný čas na reakciu. Ak sú jeho objasnenia nedostatočné a kontrolou sa teda vec nevyrieši, predseda rozhodne o tom, ako postupovať.

Monitorovací postup sa v priebehu roka uplatňuje rovnako na nové vyhlásenia, ktoré predkladajú noví poslanci, ktorí začínajú vykonávať mandát v Parlamente počas volebného obdobia, ako aj na zmenené verzie už predložených vyhlásení.

4 ADMINISTRATÍVA

Služby sekretariátu poskytujú poradnému výboru pracovníci oddelenia pre administratívu poslancov GR pre Predsedníctvo, ktorých generálny tajomník určil ako príslušný útvar v zmysle článkov 2, 3, 4 a 9 vykonávacích opatrení ku kódexu správania. Kontaktné údaje:

Advisory.Committee@europarl.europa.eu

Európsky parlament
Sekretariát poradného výboru pre správanie poslancov
60, rue Wiertz
PHS 07B022
B-1047 Brusel
Belgicko